

Vážení (hudební) kolegové a kolegyně,

jak již jistě víte, v sobotu dne 12. září L. P. 2015 jest nám spolu v Lounech stráviti hudební seminář věnovaný základu, na kterém stojí nejen církevní zpěv, ale i celá hudební kultura Evropy, totiž **gregoriánskému chorálu**. K tomu mám pro vás předně dvě zprávy:

- Ta *dobrá* zní, že budeme zpívat (téměř) výlučně jednohlase.
- Ta (z vašeho pohledu snad) *méně dobrá* zní, že gregoriánský chorál se zapisuje trochu zvláštní notací, ve které (pokud se trochu nezajímáte o středověkou hudbu) asi nebudete úplně zběhlí. Tahle zvláštnost má svoji logiku, o které si řekneme nejpозději při našem setkání.

Nicméně, NEVĚŠTE HLAVU! Složitě to vypadá jen na první pohled; po chvilce věnovaného času zjistíte, že na tom zas tak moc není.

Abych vám usnadnil plavání v neprobádaném moři, připravil jsem pro vás takové malé záchranné kruhy. Prvním z nich je soubor »**quido2.pdf**« (nazvaný k počtě středověkého hudebního teoretika Quidona Arentinského). Tam je můj pokus o jakýsi nejzákladnější úvod do notace gregoriánského chorálu s vysvětlením vůbec proč, co a jak (všímaví pamětníci si možná vzpomenou, že kdysi vyšel i v kterémsi čísle časopisu *Český Bratr*). Ten doporučuji k prostudování jako první.

Druhý soubor, který ho vhodně doplňuje, je soubor »**neumy.pdf**« „Neumy“ jsou staré notové písmo a to také skutečně soubor obsahuje. V tuto chvíli nás bude zajímat hlavně první stránka. Tam uvidíte spoustu záhladných latinských názvů jako punctum, porrectus, torculus apod., ale ty pro nás nebudou tolik zásadní jako obrázky, kde jsou nejpoužívanější značky notace a jejich převod do současného notového písma.

Na dalších stránkách jsou staré rukopisné neumy – pokud máte dost času a nevíte co s ním, můžete si je také prohlédnout, ale na tu první se koukněte určitě.

S pomocí těchto dvou souborů máte „šifrovací klíč“ na zbytek materiálu. V archivu máte dále tyto soubory:

- »**zalmy.pdf**« a »**osm_tonu.pdf**« - páteř gregoriánského chorálu – nejpoužívanější psalmodie pro biblické žalmy (také myslím kdysi vyšlo v ČB)
- »**hebdomada.pdf**« – jednodušší zpěvy pro bohoslužbu ve Svatém týdnu (od Květné neděle po Bílou sobotu) – to bude náš hlavní studijní materiál.
- »**adorate.pdf**« - trochu složitější chorální skladba (introit *Adorate Deum* pro III. neděli po Zjevení Páně, po kterém jsme také pojmenovali seminář), do které se můžeme pustit, pokud (jak pevně věřím) zdárně překonáme předešlé výzvy.

Pokud máte čas a notový papír (či notový editor v PC, abych nevypadal tak úplně zaostale), můžete si zkusit přepsat (jako dobrovolný domácí úkol) některé melodie do moderní notace, abyste se trochu pocvičili. Rytumus příliš řešit nemusíte (standarně se přepisují, jak je i v návodech, obyčejné noty osminovou notou, tečkované čtvrtovou) – má svá pravidla, která si vysvětlíme, důležité je alespoň pochopit výšky tónu.

Pokud je přepíšete do C dur (nejjednodušší), je možné, že někde překročí váš hlasový rozsah, pokud si je budete chtít i zazpívat, transponujte si je do pohodlnější tóniny.

Věřím, že jsem vás hned zkraje neodradil, ale naopak povzbudil vaši zvědavost, a budu se těšit na společné setkání i práci!

Mgr. Martin Grombířík – teolog, varhaník a informatik

Odkazy na skladby na YouTube

Adorate Deum:	https://www.youtube.com/watch?v=Fe3QSdTQa7w
Crucem tuam:	https://www.youtube.com/watch?v=QNU9Cl2zEJ4 https://www.youtube.com/watch?v=kznLq8AYvSg https://www.youtube.com/watch?v=0LU1tGmpQEI
Hosanna Filio David:	https://www.youtube.com/watch?v=cElTb_29dMo https://www.youtube.com/watch?v=pZInJgkx3cc https://www.youtube.com/watch?v=QotYtpW8Qx4
Maneant in vobis:	https://www.youtube.com/watch?v=VhZ2Oo86yps https://www.youtube.com/watch?v=JLF2jtE-Ag
Domine, tu mihi:	https://www.youtube.com/watch?v=PpXw2_8qpMk https://www.youtube.com/watch?v=iAA_c9lYScg
Mandatum novum:	https://www.youtube.com/watch?v=1aeSTAfVgt4 https://www.youtube.com/watch?v=iW8TKBwnnzk
Aleluia:	https://www.youtube.com/watch?v=u7AQS0TTBeM

(nahrávky jsou různé kvality, jak hudební tak technické).